

การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อการสร้างคามนิยม
ทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครรราชสีมา*
CREATING AND MAINTAINING A NETWORK OF SUPPORTERS IN COMMUNICATION
FOR POLITICAL POPULARITY AMONG THE MAYOR AND MEMBERS OF THE
NAKHON RATCHASIMA MUNICIPALITY COUNCIL

ภัทธีรา แพครบุรี*, วิทยาธร ท่อแก้ว, กมลรัฐ อินทรทัศน์, พรปภัสสร ปริญาญกุล

Patteera Phaekhonburee*, Wittayatorn Tokeaw, Kamolrat Intaratat, Pornpapatsorn Princhanok

สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี ประเทศไทย

School of Communication Arts, Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburi, Thailand

*Corresponding author E-mail: patteerapat28@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน 2) กลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน และ 3) แนวทางพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง รวม 33 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสร้างข้อสรุป และเชิงปริมาณด้วยการเก็บแบบสอบถาม โดยสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นจากเครือข่าย รวม 180 คน วิเคราะห์สถิติด้วยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การสร้างและการธำรงรักษา ประกอบด้วย กระบวนการสร้าง ได้แก่ การวางแผนงาน การจัดหาและพัฒนาสมรรถนะ การจัดองค์กรและระบบงานสนับสนุน การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ การให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงาน และกระบวนการธำรงรักษา ได้แก่ การวางแผนงาน การจัดระบบการจัดการความสัมพันธ์ การจัดระบบสวัสดิการ การจัดกิจกรรมการสร้างแรงบันดาลใจ และการจัดการองค์กรสนับสนุน 2) กลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษา ประกอบด้วย กลยุทธ์การสร้าง ได้แก่ การสร้างและหล่อหลอมความเป็นทีมเดียวกัน การพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการใช้เครื่องมือสื่อสารเชิงนวัตกรรม และผลสำรวจความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และ กลยุทธ์การธำรงรักษา ได้แก่ การทำงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงแข่งขัน การสื่อสารในบริการสมาชิกที่ประทับใจ และการสื่อสารเพื่อสร้างขวัญ และผลสำรวจความคิดเห็น อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และ 3) แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย กระบวนการสร้างเครือข่ายที่เน้นแผนงานและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน โดยเฉพาะการประเมินผลเพื่อปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน และกระบวนการธำรงรักษาเครือข่ายที่ต้องกำหนดแผนงานและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนด้วยการสร้างความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องกับเครือข่าย

คำสำคัญ: การสร้างเครือข่าย, การธำรงรักษาเครือข่าย, ผู้สนับสนุนทางการเมือง, ความนิยมทางการเมือง

Abstract

The objective of this research is to study 1) The creation and maintenance of supporter networks, 2) Strategies for creating and maintaining supporter networks, and 3) Guidelines for developing the creation and maintenance of supporter networks. It is a mixed research method. Qualitatively, with in-depth interviews with specific key informants, a total of 33 people analyzed data by creating conclusions and quantitatively by collecting questionnaires. By sampling stratified samples from the network, totaling 180 people, statistics were analyzed by distributing frequencies, percentages, averages, and standard deviations. The research results found that 1) Creation and maintenance consist of the creation process, including work planning, procurement and competency development, and organization and support systems Performance according to roles and responsibilities Consulting and recommending work performance and evaluation of work and maintenance processes, including work planning, relationship management organization Welfare system organization Organizing motivational activities and management of support organizations 2) Strategies for creation and maintenance include strategies for creating Including creating and shaping a single team. Communication skills development and the use of innovative communication tools and opinion survey results It is at a very agreeable level and maintenance strategies include working with a focus on competitive achievement. Impressive member service communication and communication to build morale and opinion survey results are at a very agreeable level and 3) Development guidelines include a network building process that emphasizes clear plans and guidelines. Especially evaluating results for continuous improvement to ensure sustainability. And the network maintenance process that requires clear plans and guidelines to be established by building close and continuous relationships with the network.

Keywords: Networking, Network Maintenance, Political Supporters, Political Popularity

บทนำ

การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเป็นการกระจายอำนาจให้หน่วยงานที่เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นองค์กรที่มีสิทธิ์ตามกฎหมาย มีพื้นที่และประชากร ในการดูแลเป็นของตนเอง และมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สำหรับเทศบาลเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่มีการบริหารราชการ ประกอบไปด้วย 2 องค์กร คือ 1) ฝ่ายบริหาร ได้แก่ นายกเทศมนตรี และ 2) ฝ่ายสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน (อรทัย ก๊กผล และธนัชฐา สุขะวัฒนะ, 2551) โดยเฉพาะเทศบาลนครนครราชสีมาถือเป็นศูนย์กลางที่มีความสำคัญของจังหวัดนครราชสีมา ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และการเมืองเป็นอย่างยิ่ง โดยมีพื้นที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนครราชสีมา และมีการแบ่งการปกครองออกเป็น 4 เขตเลือกตั้ง และแต่ละเขตเลือกตั้ง มีสมาชิกเทศบาลได้เขตละ 6 คน รวมมีสมาชิกสภาเทศบาลนครได้ทั้งหมด 24 คน (เทศบาลนครนครราชสีมา, 2564)

การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างคามนิยมทางการเมืองให้กับนักการเมือง กลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมือง ถือเป็นกระบวนการสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง สมรรถนะ และความมั่นคง ยั่งยืนในการปฏิบัติงานของเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารทางการเมืองกับประชาชน เพื่อให้เกิดความชอบ

ความไว้วางใจ ความเชื่อถือ ความศรัทธา และการสนับสนุนกิจกรรมทางการเมืองต่าง ๆ ตลอดจนสามารถแปรเปลี่ยนเป็นคะแนนเสียงให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งในที่สุด สำหรับการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2564 ที่ผ่านมานั้น ในบริบทของการแข่งขันทางการเมืองของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นถือได้ว่าเครือข่ายผู้สนับสนุนที่เป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรเครือข่าย มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อให้ได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง ด้วยเหตุผลที่ว่า เครือข่ายผู้สนับสนุนถือเป็นผู้ส่งสาร (Sender) ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมือง (Political Communication) ในการหาเสียงเลือกตั้ง และเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการทำหน้าที่ในการสื่อสารทางการเมืองเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ นโยบาย พันธกิจ กิจกรรม และผลงานทางการเมืองที่ผ่านมา ซึ่งทำให้เกิดคะแนนนิยมและสนับสนุนในตัวผู้สมัครและประชาชนตัดสินใจลงคะแนนให้ นายประเสริฐ บุญชัยสุข และทีมงานได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งแบบยกทีมทั้ง 4 เขตการเลือกตั้ง (ประชาสัมพันธ์เทศบาลนครนครราชสีมา, 2564) และเป็นนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมาจนถึงปัจจุบัน จากความสำเร็จหรือชัยชนะในการเลือกตั้งกล่าวขานให้เห็นอย่างชัดเจนถึงความเข้มแข็งและความสำคัญของการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสาร เพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมาของ นายประเสริฐ บุญชัยสุข นายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา โดยอาศัยเครือข่ายผู้สนับสนุน (Network) เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนความสำเร็จทางการเมือง (Mahoney, J., 2023)

ดังนั้น การศึกษาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งที่ส่งผลต่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา จึงเป็นโอกาสสำคัญในการศึกษาวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น โดยมีประเด็นคำถามทางทฤษฎี ดังนี้ ประเด็นแรก คือ ลักษณะการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา มีกระบวนการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนอย่างไร ประการที่สองคือ มีกลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนอย่างไร และประเด็นสุดท้าย คือ แนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนเป็นอย่างไร ซึ่งประเด็นคำถามทางทฤษฎีดังกล่าวมาข้างต้น นำมาสู่การพัฒนาหัวข้อวิจัยเรื่อง การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อแวดวงวิชาการในการขับเคลื่อนการพัฒนาและต่อยอดองค์ความรู้ใหม่ทางนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการผลักดัน ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาหรือการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการพัฒนาเครือข่ายและธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนทางการเมือง และเสริมสร้างพลังเครือข่ายผู้สนับสนุนทางการเมืองที่เป็นนักสื่อสารชุมชน (Sender) ให้มีเข้มแข็งและมีส่วนสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชุมชนในทางหนึ่ง และเป็นช่องทาง (Channel) ในการสื่อสารทางการเมืองระหว่างประชาชนกับนักการเมือง กลุ่มการเมือง หรือพรรคการเมือง ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา

3. เพื่อแนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อการสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีแบบแผนเรียงลำดับ (The Exploratory Sequential Design) โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลัก จากนั้นดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อวัดระดับความคิดเห็นของเครือข่ายผู้สนับสนุน ประกอบด้วย

การวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกมุ่งศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 - 3 ในมุมมองของผู้สร้างนักสื่อสารชุมชน และใช้การสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อเสนอแนะและสร้างข้อสรุปแนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน

การวิจัยเชิงปริมาณ ดำเนินการด้วยวิธีการสำรวจมุ่งศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 - 3 ในมุมมองของสมาชิกเครือข่ายที่เป็นผู้ปฏิบัติงานและเป็นผู้รับสารจากผู้บริหารเครือข่าย

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียด ดังนี้

ผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนโดยตรง ประกอบด้วย 5 กลุ่ม รวมจำนวน 33 คน ได้แก่ 1) นายกเทศมนตรี 1 คน 2) สมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา 4 เขต การเลือกตั้ง เขตละ 3 คน รวม 12 คน 3) ผู้จัดการการสร้างความนิยมทางการเมือง 1 คน 4) เครือข่ายผู้สนับสนุนในการสร้างความนิยมทางการเมืองจาก 4 เขต การเลือกตั้ง เขตละ 4 คน รวม 16 คน และ 5) นักวิชาการสื่อสารด้านการณรงค์เพื่อการสร้างความนิยมทางการเมือง 3 คน

ประชากร คือ เครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อการสร้างความนิยมทางการเมือง จากพื้นที่เขตการเลือกตั้งเทศบาลนครนครราชสีมา จำนวน 4 เขตการเลือกตั้ง 90 ชุมชน จำนวน 856 คน การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยมีขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามหลักของเครชีและ มอร์แกน จำนวน 180 คน แบ่งเป็น 90 ชุมชน ๆ ละ 2 คน ประกอบด้วย 4 เขตการเลือกตั้ง ได้แก่ เขตการเลือกตั้งที่ 1 จำนวน 18 ชุมชน เขตการเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 25 ชุมชน เขตการเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 16 ชุมชน และเขตการเลือกตั้งที่ 4 จำนวน 31 ชุมชน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลผู้ให้ข้อมูลหลัก กระบวนการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน กลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน และแนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion Form) ได้แก่ ประเด็น ข้อเสนอแนะ และข้อสรุปแนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลลักษณะประชากร กลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน และแนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ทั้งนี้ เครื่องมือวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการเมือง จำนวน 3 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบสนทนากลุ่ม ทั้งนี้การสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่มได้รับความยินยอมจากผู้ให้ข้อมูลหลักก่อนการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มตามจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ประสานนัดหมายเข้าสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ทำการจดบันทึก บันทึกเสียง และถ่ายภาพขณะสัมภาษณ์ และจะหยุดสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่มเมื่อข้อมูลที่ได้มีการอิ่มตัว

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณด้วยตนเอง โดยใช้แบบสอบถามในการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเครือข่ายผู้สนับสนุน โดยได้รับความยินยอมจากผู้ตอบแบบสอบถามจนครบจำนวนตามที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย มีรายละเอียด ดังนี้

ข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการนำข้อมูลจัดหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์และประเด็นที่ศึกษา ตัดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออก ตีความ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการสร้างข้อสรุปเชิงพรรณนาความตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ข้อมูลเชิงปริมาณ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากการสำรวจมาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้สถิติ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation Method) เพื่อลดหรือจัดอคติ (Bias) อคติจากการวัดค่า (Measurement Bias) อคติจากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง (Sampling Bias) หรืออคติจากกระบวนการศึกษาวิจัย (Procedural Bias) (สำนักวิชาการและนวัตกรรม, 2562) ได้แก่ 1) ด้านข้อมูล ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในกลุ่มเดียวกันและต่างกลุ่มกัน เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้องและความสอดคล้องของข้อมูลที่มีความเหมือนกันและต่างกัน 2) ด้านผู้วิจัย ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยของบุคคลที่แตกต่างกันระหว่างนักวิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้องและความสอดคล้องของข้อมูลที่มีความเหมือนกันและต่างกัน และ 3) ด้านวิธีการ ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล เชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่ม และการเก็บแบบสอบถาม เพื่อเปรียบเทียบความถูกต้องและความสอดคล้องของข้อมูลที่มีความเหมือนกันและต่างกัน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อให้บรรลุ ซึ่งวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียด ดังนี้

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน พบว่า 1) กระบวนการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน มีการวางแผนงานการสร้างเครือข่ายสนับสนุนให้ครอบคลุมพื้นที่และทุกกลุ่มเป้าหมาย การจัดหาเครือข่าย และพัฒนาสมรรถนะเครือข่ายผู้สนับสนุนให้มีทักษะการสื่อสาร การจัดองค์กรและระบบงานสนับสนุนเพื่อกำกับติดตามการทำงาน การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่โดยมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่าย การให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงานเครือข่าย และ 2) กระบวนการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน มีการวางแผนงานการรักษาเครือข่ายด้วยกิจกรรมและสิ่งจูงใจหลากหลายรูปแบบ การจัดระบบการจัดการความสัมพันธ์เครือข่าย การจัดระบบสวัสดิการเครือข่าย การจัดกิจกรรมการสร้างแรงบันดาลใจให้กับเครือข่าย และการจัดการองค์กรสนับสนุนการรักษาเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 กลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน พบว่า 1) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน โดยมุ่งจัดหากลุ่มเครือข่ายผู้สนับสนุนที่มีศักยภาพ รวมกลุ่มให้เกิดความสัมพันธ์ หล่อหลอมความเป็นทีมเดียวกันอย่างจงรักภักดี พัฒนาทักษะการสื่อสารในการสร้างความนิยมทางการเมือง และทักษะการใช้เครื่องมือสื่อสารเชิงนวัตกรรม และ 2) กลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ได้แก่ การทำงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงแข่งขัน การสื่อสารในบริการสมาชิกที่ประทับใจ และการสื่อสารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

สำหรับผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การสำรวจความคิดเห็นของเครือข่ายผู้สนับสนุนที่มีต่อกลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ในด้านกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.99$) และด้านกลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.89$) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเครือข่ายผู้สนับสนุนที่มีต่อกลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านกลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน	3.99	0.74	มาก
ด้านกลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน	3.89	0.80	มาก

ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 แนวทางการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน พบว่า 1) แนวทางการพัฒนาการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน ต้องมีการวางแผนงาน การจัดหาและพัฒนาสมรรถนะ การจัดองค์กรและระบบงานสนับสนุน การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ การให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงาน 2) แนวทางการพัฒนาการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ต้องมีการวางแผนงาน การจัดระบบการจัดการความสัมพันธ์ การจัดระบบสวัสดิการ การจัดกิจกรรมการสร้างแรงบันดาลใจ และการจัดการองค์กร 3) แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน ได้แก่ การสร้างและหล่อหลอมความเป็นทีมเดียวกัน การพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการใช้เครื่องมือสื่อสารเชิงนวัตกรรม และ 4) แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ได้แก่ การทำงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงแข่งขัน การสื่อสารในบริการสมาชิกที่ประทับใจ และการสื่อสารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

สำหรับผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การสำรวจความคิดเห็นของเครือข่ายผู้สนับสนุนที่มีต่อแนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ในด้านแนวทางการพัฒนาการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.98$) ด้านแนวทางการพัฒนาการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.95$) ด้านแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.94$) และด้านแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.94$) ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเครือข่ายผู้สนับสนุนที่มีต่อแนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านแนวทางการพัฒนาการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน	3.98	0.79	มาก
ด้านแนวทางการพัฒนาการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน	3.95	0.79	มาก
ด้านแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน	3.94	0.76	มาก
ด้านแนวทางการพัฒนากลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน	3.94	0.80	มาก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผลได้ 3 ประเด็น มีรายละเอียด ดังนี้

การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) กระบวนการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน มีการวางแผนงานการสร้างเครือข่ายสนับสนุนให้ครอบคลุมพื้นที่และทุกกลุ่มเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ วิทยธร ท่อแก้ว เกี่ยวกับกระบวนการจัดการนวัตกรรมสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น ที่จำเป็นต้องมีการศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสื่อสาร วางแผนการสื่อสารเป็นกิจกรรมที่กำหนดทิศทางดำเนินการหรือปฏิบัติการสื่อสาร และการประเมินผล (วิทยธร ท่อแก้ว, 2563ก) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกกร มีสุข ที่พบว่า วางแผนการสร้างเครือข่ายเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของขั้นตอนการปฏิบัติงานสำหรับกลยุทธ์การสร้างเครือข่าย (เอกกร มีสุข, 2566) การจัดหาและพัฒนาสมรรถนะเครือข่ายผู้สนับสนุนให้มีทักษะการสื่อสาร สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิชาติ ตานีเหิง ที่พบว่าสมรรถนะหลักและสมรรถนะย่อยมีความจำเป็นต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงาน (นิชาติ ตานีเหิง, 2560) การจัดองค์กรและระบบงานสนับสนุนเพื่อกำกับติดตามการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดของ เสรี พงศ์พิศ เกี่ยวกับเครือข่ายว่าเป็นขบวนการทางสังคมอันเกิดจากการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กลุ่ม องค์กร สถาบัน โดยมีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ ความต้องการ และกิจกรรมร่วมกัน (เสรี พงศ์พิศ, 2548) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ที่กล่าวถึงการจัดระบบบริหารเครือข่าย (Network Organizing) ช่วยให้เครือข่ายสามารถดำเนินงานได้อย่างราบรื่น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่โดยมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์กับเครือข่าย สอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ที่กล่าวถึงความสำคัญของการจัดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกเครือข่าย (Role and Responsibility) ที่ต้องเอื้อต่อสมาชิกให้เข้าร่วมได้แม้มีเวลาจำกัด (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543) การให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกกร มีสุข ที่พบว่า การรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของเครือข่ายและประชาชน และการสนับสนุน การให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา และให้ความสำคัญความสนิทสนมเหมือนครอบครัวเดียวกัน ช่วยให้การสื่อสารในการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (เอกกร มีสุข, 2566) และการประเมินผลการทำงาน สอดคล้องกับแนวคิดการประเมินผลของ วิทยธร ท่อแก้ว ที่กล่าวถึงการประเมินผลการสื่อสารจะเป็นกิจกรรมใน 2 ระยะ คือ การประเมินระหว่างดำเนินการสื่อสารตามแผนงานหรือโครงการกับการประเมินสิ้นสุดแผนงานหรือโครงการ ซึ่งจะมุ่งเน้นการประเมินความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะ การกระทำ หรือพฤติกรรม รวมทั้งประเมินการทำงาน การจัดการต่าง ๆ ตามแผน (วิทยธร ท่อแก้ว, 2563ก) และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณี ศรีสมุทร ที่พบว่า การประเมินผลการสื่อสารภาพลักษณ์ผู้นำการเมืองท้องถิ่นในการรับรู้ของประชาชน จะต้องประเมินภาพลักษณ์อย่างต่อเนื่อง (มณี ศรีสมุทร, 2563) และ 2) กระบวนการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน มีการวางแผนงานการรักษาเครือข่ายด้วยกิจกรรมและสิ่งจูงใจหลากหลายรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี ที่กล่าวว่า การกำหนดเป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้นำและผู้ตาม เกิดจากความสามารถของผู้นำในการโน้มน้าวเพื่อให้ผู้ตามเกิดการปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมไปสู่การบรรลุเป้าหมายของส่วนรวม (ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี, 2561) การจัดระบบการจัดการความสัมพันธ์เครือข่าย สอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาภรณ์ ศรีดี ที่กล่าวว่า การสร้างเครือข่ายควรสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้สมาชิกในเครือข่ายมีความสัมพันธ์ฉันท์เพื่อนที่ต่างก็มีความอิสระมากกว่าการสร้างการคบค้าสมาคมแบบพึ่งพิง (สุภาภรณ์ ศรีดี, 2564) ซึ่งยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ปาริชาติ สถาปิตานนท์ ที่กล่าวว่า การพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับสาธารณะชนกลุ่มต่าง ๆ ก่อให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนมและไว้วางใจกัน (ปาริชาติ สถาปิตานนท์, 2548) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ที่กล่าวว่า การรักษาสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่าย เป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการช่วยรักษาเครือข่ายให้ยั่งยืนต่อไป (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543) การจัดระบบสวัสดิการ สอดคล้องกับแนวคิดของ สนธยา พลศรี เกี่ยวกับลักษณะสำคัญของเครือข่ายที่

จำเป็นต้องมีทรัพยากรและการแบ่งปันเครือข่ายและมีทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้เครือข่ายสามารถดำเนินกิจกรรมได้และมีประสิทธิภาพ (สนธยา พลศรี, 2550) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ เกี่ยวกับการจัดหาทรัพยากรสนับสนุนเครือข่ายอย่างเพียงพอมีความสำคัญต่อการธำรงรักษาเครือข่าย (Network Maintaining) (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543) การจัดกิจกรรมการสร้างแรงบันดาลใจให้กับเครือข่าย สอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาภรณ์ ศรีดี ที่กล่าวถึงการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันจะช่วยป้องกันการถดถอยของเครือข่าย (สุภาภรณ์ ศรีดี, 2564) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สนธยา พลศรี ที่กล่าวถึงความจำเป็นในการทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องของสมาชิกเครือข่ายในการคิดและดำเนินกิจกรรมด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง (สนธยา พลศรี, 2550) และการจัดการองค์การสนับสนุนการรักษาเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดเครือข่ายของ Starkey, P. เกี่ยวกับการสนับสนุนให้มีการเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายกับเครือข่าย เพื่อเสริมให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งมากขึ้น ทั้งเชื่อมโยงแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการด้านการมีกิจกรรมร่วมกันหรือเป็นตัวแทนร่วมกันในกิจกรรมต่าง ๆ (Starkey, P., 1997) สำหรับการศึกษากลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 ประกอบด้วย 1) กลยุทธ์การสร้างเครือข่าย โดยมุ่งจัดหากลุ่มเครือข่ายผู้สนับสนุนที่มีศักยภาพ รวมกลุ่มให้เกิดความสัมพันธ์ หล่อหลอมความเป็นทีมเดียวกันอย่างจงรักภักดี สอดคล้องกับแนวคิดของ สุภาภรณ์ ศรีดี ที่กล่าวถึงความสำคัญของการส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายมีการติดต่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และความร่วมมือกันด้วยความสมัครใจของเครือข่าย (Networking) (สุภาภรณ์ ศรีดี, 2564) และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกกร มีสุข ที่พบว่า กลยุทธ์การสร้างเครือข่าย มีวิธีการปฏิบัติด้วยการพบปะพูดคุยและการเข้าร่วมกิจกรรมและสังคมต่าง ๆ การสนับสนุนเครือข่าย การให้ความช่วยเหลือ แก้ไขปัญหา และให้ความสำคัญความสนิทสนมเหมือนครอบครัวเดียวกัน (เอกกร มีสุข, 2566) การพัฒนาทักษะการสื่อสารในการสร้างความนิยมทางการเมือง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิชาวดี ตานีเห็ง ที่พบว่า การพัฒนาสมรรถนะในการสื่อสาร มีความจำเป็นต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานต่าง ๆ (นิชาวดี ตานีเห็ง, 2560) และการใช้เครื่องมือสื่อสาร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิทยาธร ท่อแก้ว และคณะ ที่พบว่า กลยุทธ์ใช้สื่อใหม่ต่าง ๆ เช่น สื่อเว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ยูทูบ หรือไลน์ ช่วยสร้างกระแสการตอบรับที่รวดเร็ว ใกล้ชิด และการสร้างความเป็นกันเอง (วิทยาธร ท่อแก้ว และคณะ, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุนที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.99$) และ 2) กลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ได้แก่ การทำงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงแข่งขัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิงห์ สิงห์ขจร ที่พบว่า ทีมงานต้องร่วมกันวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ต่าง ๆ ร่วมกัน (สิงห์ สิงห์ขจร, 2560) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ที่กล่าวถึงการกำหนดกลไกบางประการเพื่อจูงใจให้สมาชิกเกิดความสนใจอยากเข้ามามีส่วนร่วม (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543) การสื่อสารในบริการสมาชิกที่ประทับใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปาริชาติ สถาปิตานนท์ ที่กล่าวว่าการพัฒนาและรักษาสัมพันธภาพกับสาธารณะชนกลุ่มต่าง ๆ เป็นการก่อให้เกิดความใกล้ชิดสนิทสนม และไว้วางใจกันโดยผ่านกลยุทธ์การสื่อสารกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด (ปาริชาติ สถาปิตานนท์, 2548) และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ ที่กล่าวถึงการธำรงรักษาเครือข่ายที่จำเป็นต้องรักษาสัมพันธภาพที่ดีระหว่างสมาชิกเครือข่าย ด้วยการจัดกิจกรรมที่กระชับความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกโดยเฉพาะ และสม่ำเสมอ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2543) และการสื่อสารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ ภัสวลี นิตเกษตรสุนทร ที่กล่าวถึงการเสริมแรงเสริมกำลังใจให้กับกลุ่มสมาชิกด้านกำลังใจการทำงาน เสริมกำลังใจปัญญา เสริมกำลังใจทรัพย์ และเสริมศักดิ์ศรี (ภัสวลี นิตเกษตรสุนทร, 2549) และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิทยาธร ท่อแก้ว ที่กล่าวว่าการสื่อสารที่มุ่งเน้นการพัฒนาเครือข่าย การสื่อสาร มีความจำเป็นและส่งผลกระทบต่อพลังการสื่อสาร พลังสังคม พลังการพัฒนา ที่ผู้บริหารท้องถิ่นต้องให้ความสำคัญและดำเนินการสื่อสารการสร้างเครือข่าย (วิทยาธร ท่อแก้ว, 2563) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ

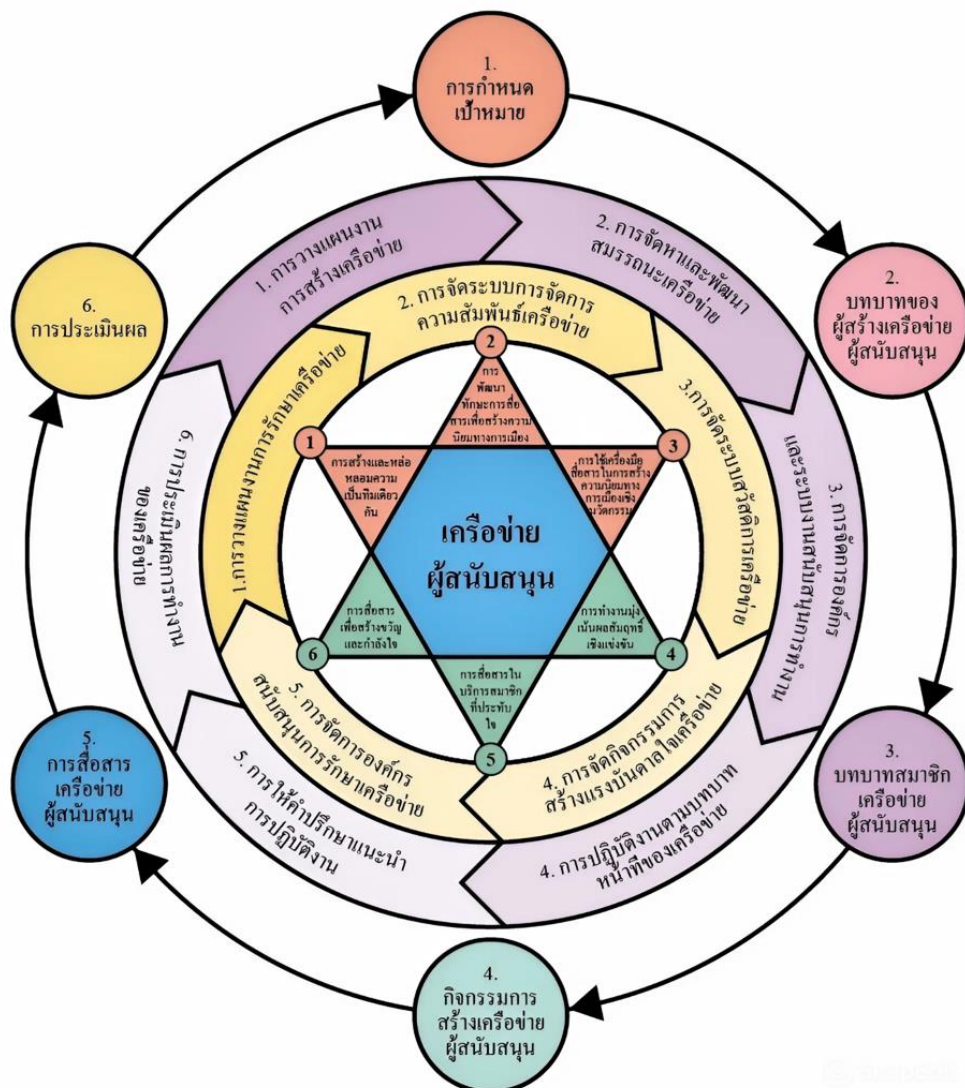

สมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุนที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.89$) และผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ตามวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 ประกอบด้วย 1) กระบวนการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน สอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุน อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.97$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสุทิตย์ อาภากรโร และสายชล ปัญญาชิต ที่พบว่า กระบวนการพัฒนาเครือข่ายที่สำคัญ คือ การพัฒนาเครือข่ายการทำงานภายใต้อุดมการณ์อย่างชัดเจนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ฝ่ายต่าง ๆ (พระมหาสุทิตย์ อาภากรโร และสายชล ปัญญาชิต, 2556) และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกกร มีสุข ที่พบว่า กลยุทธ์การสร้างเครือข่าย คือ 1) การวางแผนการเตรียมการและการลงพื้นที่ 2) การพบปะพูดคุยและการเข้าร่วมกิจกรรมและสังคมต่าง ๆ และ 3) การสนับสนุนเครือข่าย และให้ความสำคัญความสนิทสนมเหมือนครอบครัวเดียวกัน (เอกกร มีสุข, 2566) 2) กระบวนการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน สอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุนที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.95$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนุศักดิ์ คงมาลัย และคณะ ที่พบว่า กลยุทธ์การสื่อสารหล่อหลอมแนวคิดรวมพลังด้วยการสื่อสารความเชื่อศรัทธาและรูปธรรมความสำเร็จ สร้างความตระหนักร่วมในพันธกิจเป้าหมายด้วยการคิดร่วม เชื่อมร่วมลงมือร่วม รับผลร่วม และปฏิบัติการแก้ไขร่วม สื่อสารทั้งภายในและภายนอกเครือข่าย และสาธารณะ พัฒนาความรู้และเครื่องมือเข้าถึงการสื่อสารสองทาง และแสวงหาความร่วมมือรับผิดชอบสังคมให้เกิดสันติสร้างและธำรงรักษาเครือข่าย โดยพัฒนาปัจเจกเป็นกลุ่มและเครือข่าย (อนุศักดิ์ คงมาลัย และคณะ, 2566) 3) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน สอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุนที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.94$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิทยาธร ท่อแก้ว ที่พบว่า แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การรณรงค์ คือ บูรณาการใช้สื่อให้เกิดกระแสความนิยมอย่างต่อเนื่อง สร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนที่เข้มแข็งเน้นการออกแบบนโยบายใช้สื่อความหมายได้อย่างรวดเร็วตรงตามความต้องการและจัดระบบสำนักงานอัจฉริยะ (วิทยาธร ท่อแก้ว, 2563ก) และ 4) กลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน สอดคล้องกับความคิดเห็นของสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุนที่อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.94$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เอกกร มีสุข ที่พบว่ากลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์ ประกอบด้วย การวางแผนการสร้างความสัมพันธ์ที่ชัดเจนและดำเนินการตามแผนกิจกรรม การลงพื้นที่กิจกรรมตามบริบทของสังคม ประเพณี และวัฒนธรรม การดำเนินการตามแผนงาน การสร้างและเปิดโอกาสระหว่างเครือข่าย การสร้างความสัมพันธ์ให้รู้สึกสนิทสนม และการเสริมสร้างกลุ่มเครือข่ายประชาชนระหว่างกลุ่มต่าง ๆ (เอกกร มีสุข, 2566)

องค์ความรู้ใหม่

การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ต้ององค์ความรู้ใหม่ ดังนี้ 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมือง ประกอบด้วย 1.1) การกำหนดเป้าหมาย 1.2) บทบาทของผู้สร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน 1.3) บทบาทสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุน 1.4) กิจกรรมการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน 1.5) การสื่อสารเครือข่ายผู้สนับสนุน และ 1.6) การประเมินผล 2) กระบวนการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมือง เพื่อสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนที่เป็นนักสื่อสารชุมชนให้มีสมรรถนะและความเข้มแข็งในการแสวงหาคะแนนนิยมจากประชาชนและเกิดการตัดสินใจสนับสนุนการปฏิบัติงานนายกเทศมนตรีหรือสมาชิกสภาเทศบาล ประกอบด้วย 2.1) การวางแผนงานการสร้างเครือข่ายสนับสนุน 2.2) การจัดหาและพัฒนาสมรรถนะเครือข่ายผู้สนับสนุน 2.3) การจัดองค์กรและระบบงานสนับสนุน 2.4) การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ของเครือข่าย 2.5) การให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงาน และ 2.6) การประเมินผลการทำงานเครือข่าย 3) กระบวนการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมือง เพื่อรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนด้วยความสัมพันธ์อันดี การพึ่งพาอาศัยกัน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ตลอดจนการสานประโยชน์ของสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุนได้อย่างยั่งยืน คงทน

และยาวนาน ประกอบด้วย 3.1) การวางแผนงานการรักษาเครือข่าย 3.2) การจัดระบบการจัดการความสัมพันธ์เครือข่าย 3.3) การจัดระบบสวัสดิการเครือข่าย 3.4) การจัดกิจกรรมการสร้างแรงบันดาลใจเครือข่าย และ 3.5) การจัดการองค์กรสนับสนุนการรักษาเครือข่าย 4) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมือง ด้วยการกำหนดวิธีการที่ได้ผลเพื่อการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองให้เกิดขึ้น และปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 4.1) การสร้างและหล่อหลอมความเป็นทีมเดียวกัน 4.2) การพัฒนาทักษะการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมือง และ 4.3) การใช้เครื่องมือสื่อสารเชิงนวัตกรรม 5) กลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมือง ด้วยการกำหนดวิธีการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองที่ทำให้เครือข่ายผู้สนับสนุนมีความกลมเกลียว แนบแน่น มีสัมพันธ์ภาพที่ดี เป็นเครือข่ายยาวนานอย่างจงรักภักดี ประกอบด้วย 5.1) การทำงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงแข่งขัน 5.2) การสื่อสารในการบริการสมาชิก และ 5.3) การสื่อสารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ โดยสามารถสรุปเป็นโมเดล (Model) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 โมเดลการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา

สรุปและข้อเสนอแนะ

การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุนในการสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมทางการเมืองของนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา ประกอบด้วย 1) การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ประกอบด้วย 1.1) กระบวนการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน ได้แก่ การวางแผนงาน การจัดหาและพัฒนาสมรรถนะ การจัดองค์กรและระบบงานสนับสนุน การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ การให้คำปรึกษาแนะนำการปฏิบัติงาน และการประเมินผลการทำงาน และ 1.2) กระบวนการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ได้แก่ การวางแผนงาน การจัดระบบการจัดการความสัมพันธ์ การจัดระบบสวัสดิการการจัดกิจกรรมการสร้างแรงบันดาลใจ และการจัดการองค์กรสนับสนุน 2) กลยุทธ์การสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ประกอบด้วย 2.1) กลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน ได้แก่ การสร้างและหล่อหลอมความเป็นทีมเดียวกัน การพัฒนาทักษะการสื่อสาร และการใช้เครื่องมือสื่อสารเชิงนวัตกรรม และ 2.2) กลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่าย ได้แก่ การทำงานมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เชิงแข่งขัน การสื่อสารในบริการสมาชิกที่ประทับใจ และการสื่อสารเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ และ 3) แนวทางการพัฒนาการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน ประกอบด้วย 3.1) แนวทางการพัฒนากระบวนการสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน 3.2) แนวทางการพัฒนากระบวนการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน 3.3) แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การสร้างเครือข่ายผู้สนับสนุน และ 3.4) แนวทางการพัฒนากลยุทธ์การธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน โดยการวิจัยครั้งนี้มี 1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หน่วยงานสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรจัดตั้งองค์กรเครือข่าย นักสื่อสารชุมชนในพื้นที่ตามความรับผิดชอบ 2) ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ โดยผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาล นำผลการวิจัยไปเป็นกรอบในการสร้างและการธำรงรักษาเครือข่ายผู้สนับสนุน เพื่อให้องค์กรเครือข่ายผู้สนับสนุนเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยง (Node) ของสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุนในการติดต่อประสานงาน สื่อสาร หรือแนะนำการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกเครือข่ายผู้สนับสนุน ตลอดจนการสื่อสารภายนอกองค์กรเครือข่ายผู้สนับสนุน หรือภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ 3) ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรปรับวิธีดำเนินการวิจัยจากแบบการวิจัยแบบผสมวิธี เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) หรือ การวิจัยด้วยเทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) และปรับเปลี่ยนพื้นที่การวิจัย หรือ ทำการศึกษาวิจัยในประเด็นเจาะลึก ในด้านอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ชัคเชส มีเดีย.
- ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี. (2561). ภาวะผู้นำสำหรับผู้บริหารองค์กร : แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- เทศบาลนครนครราชสีมา. (2564). ประกาศผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเทศบาลนครนครราชสีมาอำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา เรื่อง ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครนครราชสีมา. เรียกใช้เมื่อ 2 พฤษภาคม 2566 จาก <https://www.koratscity.go.th/wp-content/uploads/2021/02/1ประกาศ-ให้มีการเลือกตั้ง-สท.ท.น.ม.pdf>
- นิชาวดี ตานีเหิง. (2560). การพัฒนาสมรรถนะการสื่อสารของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ประชาสัมพันธ์เทศบาลนครนครราชสีมา. (2564). ผลคะแนนเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครนครราชสีมา (อย่างไม่เป็นทางการ). เรียกใช้เมื่อ 28 พฤศจิกายน 2565 จาก <https://www.koratscity.go.th/archives/30932>

- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2548). การจัดการสื่อสารแบบประยุกต์: เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการวางแผนและประเมินผลโครงการสื่อสารเพื่อการพัฒนาตามหลักสูตรนิเทศศาสตร์พัฒนาการ. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระมหาสุทิตย์ อาภากร และสายชล ปัญญชิต. (2556). รูปแบบของเครือข่ายการเรียนรู้ทางสังคมในการท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนา. วารสารสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 16(1), 1-13.
- ภัสวดี นิติเกษตรสุนทร. (2549). เครือข่าย: อีกหนึ่งแนวทางในการสืบสานสื่อพื้นบ้าน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มณี ศรีสมุทร. (2563). การสื่อสารภาพลักษณ์ ผู้นำการเมืองท้องถิ่น. วารสารสหวิทยาการวิจัย, 12(1), 208-217.
- วิทยาธร ท่อแก้ว. (2563ก). แนวคิด ขอบเขต และแนวทางการจัดการนวัตกรรมการสื่อสารทางการเมืองและการปกครองท้องถิ่น. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- _____. (2563ข). ท้องถิ่นยุคใหม่ต้องใส่ใจการสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมการพัฒนา. เรียกใช้เมื่อ 10 ตุลาคม 2567 จาก <https://www.77kaoded.com/news/korphaai/1733476>
- วิทยาธร ท่อแก้ว และคณะ. (2562). กลยุทธ์การรณรงค์การหาเสียงของนายกเทศมนตรี [เอกสารนำเสนอ]. การประชุมเอเชียครั้งที่ 10 “The Asian Conference on Media, Communication & Film” (Medi Asia 2019). กรุงโตเกียว: ประเทศญี่ปุ่น.
- สนธยา พลศรี. (2550). เครือข่ายการเรียนรู้ในงานพัฒนาชุมชน. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส. พรินติ้งเฮาส์.
- สำนักวิชาการและนวัตกรรม. (2562). การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า. เรียกใช้เมื่อ 15 ตุลาคม 2567 จาก <https://www.healthstation.in.th/action/viewarticle/1640/>
- สิงห์ สิงห์ขจร. (2560). การสื่อสารเพื่อสร้างความนิยมของผู้นำทางการเมืองท้องถิ่น. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุภาภรณ์ ศรีดี. (2564). บทบาทหน้าที่ของสื่อมวลชนในการสร้างเครือข่ายการสื่อสารทางการเมือง. วารสารนิเทศศาสตร์ปริทัศน์, 25(1), 176-192.
- เสรี พงศ์พิศ. (2548). เครือข่าย: ยุทธวิธีเพื่อประชาชนเข้มข้น ชุมชนเข้มแข็ง. กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์.
- อนุศักดิ์ คงมาลัย และคณะ. (2566). การสื่อสารของเครือข่ายสภาองค์กรชุมชนเพื่อการปฏิรูปประเทศไทย โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน. วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์, 6(4), 1-18.
- อรทัย ก๊กผล และธนิษฐา สุขะวัฒนะ. (2551). คู่มือสมาชิกสภาท้องถิ่น. นนทบุรี: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่น สถาบันพระปกเกล้า.
- เอกกร มีสุข. (2566). การสื่อสารของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เป็นเลิศ. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Mahoney, J. (2023). Strategic communication: Campaign planning. London: Taylor & Francis.
- Starkey, P. (1997). Networking for Development. London: IFRTD.